

ных процессов в медиасреде, результатом чего должно стать формирование и закрепление соответствующих компетенций журналистов.

Літэратура

1. Першина, Е. Д. Принципы выбора российскими новостными медиа площадок для создания групп в социальных сетях / Е. Д. Першина // Медиа-скоп. [Электронный ресурс]. – 2017. – Вып. 2. – Режим доступа : <http://www.mediascope.ru/2304>. – Дата доступа : 12.06.2017.

Васіль Вараб’ёў

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт

МЕДЫЯСПАЖЫВАННЕ ЯК ФАКТАР ТРАНСФАРМАЦЫІ ЖУРНАЛІСТЫКІ

На рэспубліканскім форуме-практыкуме па ідэалагічнай рабоце ў чэрвені 2015 г. прадстаўнік Міністэрства сувязі агучыў наступныя лічбы: каля 6 млн жыхароў Беларусі з’яўляюцца інтэрнэт-карыстальнікамі; 44 % з іх звяртаюцца да пошуку грамадска-палітычнай інфармацыі; 80 % карыстальнікаў інтэрнэта выкарыстоўваюць мабільныя прыстасаванні з мэтай атрымання інфармацыі, і толькі 33 % – для пошуку тавараў і паслуг; «у Беларусі не слухаюць радыё больш 60 % насельніцтва, не чытаюць газет – каля 50 %, не глядзяць тэлебачанне – 10 %... Не ўся прапанаваная інфармацыя даходзіць да людзей па існуючых каналах... Сёння мала стварыць тэлепраграму ці напісаць артыкул – патрэбна дасягнуць таго, каб яны прыйшлі да людзей у дом» [1].

У 2014 г. інтэрнэт выступаў найбольш запатрабаванай крыніцай інфармацыі сярод аўдыторыі карыстальнікаў. Сёння ён стаў другой па папулярнасці сярод насельніцтва крыніцай інфармацыі пасля тэлебачання [2, с. 35]. Сацыялагі таксама канстатуюць па выніках мінулага года: больш за 40 % апытаных рэспандэнтаў аддаюць перавагу ў атрыманні інфармацыі па праблемах палітыкі, эканомікі, культурнага жыцця, экалогіі і іншых галін з сеткі. Асноўнымі спажыўцамі такой інфармацыі выступаюць карыстальнікі ва ўзроставых групах 18–29 гадоў – да 80 %, 30–44 гады – да 60 % [2, с. 36]. Традыцыйным СМІ (газеты, радыё) аддаюць перавагу людзі старэйшых пакаленняў. Гэтая тэндэнцыя абумоўлена папулярнасцю мабільных прыстасаванняў, напрамкам развіцця інфармацыйнай культуры, дыяпазнам мажлівасцей атрымання інфармацыі «ў любым месцы і ў любы час».

Пералічаныя фактары ў развіцці розных відаў камунікацый павінны ўлічвацца ў фарміраванні дзяржаўнай інфармацыйнай палітыкі, якая скіравана на стабільнасць і прагназуемасць інфармацыйнай прасторы краіны. Гэтыя якасныя складнікі інфармацыйнай прасторы залежаць перш за ўсё ад архітэктонікі медыяспажывання. Яно змянілася за апошнія 5–10 гадоў кардынальным чынам. Напрыклад, у 2009 г. на выніковай калегіі Мінінфарма адзначалася «яскаярая недастатковасць сур’ёзных аналітычных матэрыялаў, актуальнай публіцыстыкі па многіх найважнейшых пытаннях развіцця дзяржавы і грамадства» [3, с. 6].

Такім чынам, трансфармацыя медыяспажывання стала фактам сацыяльнай практыкі. Змест і структура медыяспажывання заслугоўваюць сістэмнай і комплекснай даследчыцкай увагі. Тэхналагічны фактар абумоўлівае напрамак змяненняў у выкарыстанні медыя грамадскай супольнасцю для атрымання і засваення кантэнту і ажыццяўлення сацыяльных сувязей і ўзаемадзеянняў. Аднак «тэхналагізм» не дамінуе над працэсам змяненняў у медыяспажыванні. Верагодныя моцныя фактары ўздзеяння на медыяспажыванне ўтрымліваюцца ў журналістыцы як дзейнасці па зборы, апрацоўцы, інтэрпрэтацыі і распаўсюджванні інфармацыі. Фінансава-арганізацыйныя пераўтварэнні апошняга дзесяцігоддзя сістэмы СМІ Беларусі, звязаныя з буйнымі холдынгамі, таксама ўчавалі паўплывалі на інфармацыйныя запатрабаванні і чытацка-глядацкі інтарэс. «Нажніцы» паміж аналітыкай і «голай» фактурай на карысць апошняй у журналісцкай практыцы адштурхнулі традыцыйных прыхільнікаў друкаванага слова. Пошук журналістамі тэматыкі, крыніц фактаў засяродзіўся на электроннай рэальнасці, засланіўшы спачатку асфальтавымі камандзіроўкамі жыццё правінцыі, а потым і рэальнае жыццё людзей. Пералічаныя і іншыя фактары трансфармацыі медыяспажывання мадыфікуюць новую канфігурацыю інстытуцыянальнасці журналістыкі ў эканамічным, палітычным і сацыяльным вымярэннях.

Медыяспажыванне трактуецца як сацыяльная практыка выкарыстання медыя для атрымання і засваення пэўнага сімвалічнага кантэнту і ажыццяўлення грамадскіх узаемадзеянняў і сувязей. Сутнаснымі характарыстыкамі медыяспажывання выступаюць: а) актыўнасць асобы ў перапрацоўцы сімвалічнага зместу дзеля ўласных мэтаў, якія могуць адпавядаць ці не супадаць альбо супярэчыць задумцы журналіста-творцы; б) працэс абцяжараны сітуацыйнай наканаванасцю, кантэкстным інфармацыйным пагрузэннем асобы; в) арганічнасць і звычайная прыродная зацікаўленасць асобы ў падпітцы новай інфармацыі; г) універсальная інтэрпрэтацыя зместу застаецца таксама за асобай.

Літаратура

1. З выступлення першага намесніка міністра сувязі Д. Шэдка на форуме-практыкуме «Идеологическая работа в контексте ключевых положений Послания Главы государства белорусскому народу и Национальному собранию Беларуси». – Минск, июнь, 2015 г.
2. Справочно-аналитическая информация о деятельности отрасли СМИ и печати в 2014 году. – Минск, 2015. – С. 35.
3. Справочно-аналитическая информация о деятельности отрасли СМИ и печати в 2009 году. – Минск, 2009. – С. 6.

Інга Воюш

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт

ВЫВУЧЭННЕ ДРУКАВАННЫХ СМІ НА ЗАНЯТКАХ ПА ГІСТОРЫІ ЖУРНАЛІСТЫКІ: МЕТАДЫЧНЫЯ ПРЫЁМЫ

Працэс навучання гісторыі журналістыкі на сёння з’яўляецца актуальным не толькі для беларускай вышэйшай адукацыі [1], але і для іншых краін постсавецкай прасторы [2, 3, 4]. На профільным факультэце метадыка навучання мае на ўвазе фарміраванне ў студэнтаў цэласнага ўяўлення аб эвалюцыі публіцыстычнай думкі ад пражурналісцкіх з’яў да высокатэхналагічнага журналізму сучаснасці. Для рэалізацыі пазначанай мэты неабходна рашэнне наступных задач: засваенне студэнтамі сістэмы канцэптуальна-гістарычных ведаў, якія служаць рэтраспектывай для аналізу сучаснай інфапрасторы, і вызначэнне перспектывы будучай прафесійнай дзейнасці; усвядомленае засваенне і выкарыстанне вучэбнай інфармацыі, звязанай з аналізам заканамернасцей і асаблівасцей эвалюцыі публіцыстычнай думкі.

Звернемся да асаблівасцяў выкладання гісторыі медыя ва ўстанове вышэйшай адукацыі паводле некальніх аспектаў: выпрацоўкі ў студэнтаў кампетэнцый, прадугледжаных адукацыйнымі стандартамі, арганізацыі навучальнага працэсу, выхавання і развіцця асобы студэнта, дзейнасці выкладчыка ў аўдыторыі.

З пункту гледжання выпрацоўкі кампетэнцый, адно з галоўных уменняў, што фарміруецца падчас выкладання гісторыі журналістыкі, – сістэмны аналіз публіцыстычнага матэрыялу папярэдніх эпох з улікам гістарычных абставін. Работа з ім патрабуе найбольшых намаганняў з боку педагагічнага персаналу.

З пункту гледжання арганізацыі навучальнага працэсу, заняткі па гісторыі журналістыкі ў вучэбных планах апошняга пакалення пера-